

PUOLIMATKAN KOULU
VALINNAISAINEOPAS 2025-2026
OSA 2

Valinnaisaineiden määrä tuntijaossa

Uudessa opetussuunnitelmassa on kahdenlaista valinnaisuutta: taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja, sekä muita valinnaisia aineita. Aineiden tuntimäärät ovat alla olevien taulukkojen mukaiset (A1- ranskan kielivalinta vaikuttaa valintoihin ja mahdollisesti myös tuntimäärään).

A1-englannin opiskelijat

A1-englanti	8. lk.	9. lk
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit	1vvt + 2vvt = 3vvt	2vvt
Muut valinnaiset tunnit	2vvt + 2vvt = 4vvt	2vvt

A1-ranskan opiskelijat

Alakoulussa aloitettu A2-kieli (englanti) korvaa yhden valinnaisineen. Nämä opiskelijat valitsevat valinnaisia vain 2vvt 8. luokalle. Jos A2-englannin lukija haluaa kuitenkin lukea B2- saksaa, tämän valinnaisineen hän voi valita. Tämä tarkoittaa kahta lisätuntia viikkoon 9. luokalle.

A1-ranska	8. lk	9. lk
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit	1vvt + 2vvt = 3vvt	2vvt
Muut valinnaiset tunnit	2vvt + A2-englanti 2vvt = 4vvt	A2-englanti 2vvt

TAI

A1-ranska	8. lk	9. lk
Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit	1vvt + 2vvt = 3vvt	2vvt
Muut valinnaiset tunnit	B2-saksa 2vvt + A2-englanti 2vvt = 4vvt	B2-saksa 2vvt + A2-englanti 2vvt = 4vvt

OSA 2: MUUT VALINNAISET AINEET (z- ja w-kurssit)

- valitaan yksi kahden vuosiviikkotunnin (2vvt) valinnaisaine 8. luokalle. Kurssin tunnus alkaa z-kirjaimella ja käytännössä tällä kurssilla on siis opetusta 2 tuntia viikossa koko 8. luokan ajan.
  - poikkeuksena ilmaisutaito, josta järjestetään y-kursseja kaksi kappaletta eli 1vvt+1vvt.
- valitaan yksi kahden vuosiviikkotunnin valinnaisaine 8. ja 9. vuosiluokalle (2vvt+2vvt). Kurssin tunnus alkaa w-kirjaimella ja käytännössä tällä kurssilla on siis opetusta 2 tuntia viikossa koko 8.- ja 9. luokan ajan.
- poikkeus: A1-ranskaa opiskelevat valitsevat vain z-kurssin TAI valitsevat vain w-kurssin B2-saksa (kts. taulukot s.1).

Aineet voivat olla taide- ja taitoaineita tai muita valinnaisia aineita. Nämä valinnaiset aineet arvioidaan arvosanoin 4–10, ja ne **näkyvät erikseen todistuksessa***.

*Huom! Taide- ja taitoaineiden osalta arvioinnin kannalta oleellista on, kummasta kiintiöstä kurssi on valittu

VALINNAISAINIEN TOTEUTUMINEN

Oppilaan ensisijaiset valinnat pyritään toteuttamaan. **Oppiaine toteutuu, mikäli kyseistä ainetta valinneita oppilaita tulee riittävä määrä opetusryhmän muodostamiseksi.** Jos oppilaan ensisijaiset valinnat eivät toteudu, opinto-ohjaaja/apulaisjohtaja keskustelee oppilaan kanssa ja etsii yhdessä mielekästä ratkaisua. Varavalinnat ovat yhtä tärkeitä kuin ensisijaiset valinnat.

Jos aineen valinnoita on enemmän kuin opiskelupaikkoja ryhmään/ryhmiin, niin varavalintojen toteutumismahdollisuudet ratkaisevat tarvittaessa paikat (= oppilaat, joiden varavalinta toteutuisi, siirretään ensisijaisesti varavalinnan mukaiseen aineeseen). Viime kädessä paikat arvotaan.

- v-valinnat ovat etusijalla w-valintoihin nähden ryhmittelyssä

VALINNAISAIKAT JA JATKO-OPINNOT

Valinnaisainetta opiskellen voi selvittää edellytyksiään joidenkin alojen ammatillisiin opintoihin, mutta mikään valinnaisaine ei ole ehtona alan jatko-opintoihin pääsyyn. Yhteisiin aineisiin liittyvien valinnaisaineiden arvosanat huomioidaan myös yhteishaussa. Taide- ja taitoaineiden arvosanat ovat erityisen tärkeitä, sillä ne pisteytetään ammatillisen puolen yhteishaussa kahteen kertaan. Lukion valintaperusteina otetaan huomioon kaikille yhteisten lukuaineiden arvosanat, sekä lisäksi valinnaisten kielten numeroarvosanat. Valinnaisesta kielestä voi halutessaan pyytää päättötodistukseen myös pelkän suoritusmerkinnän.

MITEN TEEN OIKEAT VALINNAT?

Harkitse tarkkaan

- tutustu huolellisesti valinnaisten kurssien sisältöihin
- mieti myös varavalinnat huolellisesti
- valinnaisainevalinnat ovat sitovia ja niitä ei voi vaihtaa ilman erityistä syytä

Ota huomioon omat edellytykset

- tee itsenäinen ratkaisu
- älä valitse valinnaisaineitasi kavereiden mukaan

Tee perusteltu ratkaisu

- harrastusten edistäminen
- kiinnostus oppiaineeseen ja aihepiiriin
- jatko-opintosuunnitelmat

OHJEITA VALINTOJEN TEKEMISEEN WILMASSA:

OHJEITA VALINTOJEN TEKEMISEEN WILMASSA:

Valinnat tehdään Wilmassa 12.2.-25.2.2025 välisenä aikana.

ARVIOINTI

Yleiset periaatteet: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/valinnaisten-aineiden-arviointi>

Kaikki valinnaisaineet arvioidaan arvosanalla 4–10. Osa valinnaisaineista vaikuttaa päättöarviointiin 9. luokan lopussa.

MUUT VALINNAISET AINEET

LYHYT VALINNAISAINE 8. LK (z-kurssi)

- Oppilas opiskelee 2 tuntia viikossa koko 8. luokan ajan.
- Oppilas valitsee tästä yhden valinnaisaineen valinnaisainetta kahdeksannelle luokalle. Oppiaine arvioidaan arvosanalla ja se näkyy oppilaan todistuksessa erillisenä arvosanana.
- Jos A2-englannin lukija haluaa lukea B2- saksaa, hän ei valitse tästä valinnaisainetta itselleen.

zEkologia EKOLOGIA JA KESTÄVÄ KEHITYS

Sisältö: Biologian valinnaisainekurssi sopii biologisen tutkimuksen tekemisestä, luonnosta, kasveista ja eläimistä kiinnostuneille oppilaille.

- Eläinkurssilla laajennamme tietämystämme eri eläinlajeista hyöty- ja lemmikkieläimiä unohtamatta.
- Kasvikurssilla opiskelemme viljalajeihin ja kasvimaan hyötykasveihin sekä huonekasveihin liittyviä asioita. Kasvatamme ja hoidamme myös omia kasveja.
- Teemme tutkimuksia metsässä, suolla ja käymme tutkimassa myös läheistä jokea vesistöntutkimusvälineillä.
- Ympäristöosiossa tutustumme kestävän kehityksen periaatteisiin ja niiden toimintaan omassa koulussamme. Osallistumme Vihreän lipun toiminnan edistämiseen koulussamme. Tähän liittyen voimme järjestää erilaisia koko koulun yhteisiä tempauksia.
- Tarkastelemme ympäristöön vaikuttavia ajankohtaisia ilmiöitä aina globaalista ilmastonmuutoksesta paikallisiin ajankohtaisiin asioihin.
- Tutustumme biologisen tutkimuksen tekoon sekä biologisiin tutkimusmenetelmiin tekemällä pieniä käytännön tutkimuksia. Aiheena voi olla esimerkiksi pintojen mikrobit, maaperän ominaisuudet, maaperän eliöt, hiivan toiminta, DNA:n eristäminen, ilmanlaadun tutkimus jäkäläkartoituksen avulla tai eläinten käyttäytyminen.
- Työtapoina on usein pari- tai ryhmätyöt ja hyödynnämme myös paljon tieto- ja viestintäteknikkaa.
- Mahdollisuuksien puitteissa teemme käyntejä ajankohtaisiin kohteisiin ja hyödynnämme ulkopuolisia asiantuntijoita kutsumalla heitä vierailemaan koululla.

Tavoitteet: Syventää biologian tunneilla hankittuja tietoja kasvi- ja eläinmaailmasta, ympäristöstä sekä kestävän kehityksen mukaisista valinnoista arjessa.

Arviointi: Arvioinnin kohteena ovat kurssin aikana valmistuvat työt, tuntityöskentely ja työhön asennoituminen. Kirjallisista töistä kootaan työkansiot arviointia varten. Kurssista saa numeroarvosanan.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- Oppilas on osallistunut aktiivisesti tuntityöskentelyyn ja tehnyt työkansion työt hyvin sekä osoittanut hallitsevansa erilaisia biologisia työskentelytaitoja ja ryhmätyöaitoja.

zInternational Kansainvälisyyskasvatus – ajankohtaisia asioita meiltä ja maailmalta

Sisältö: Tällä kurssilla tutustumme ajankohtaisiin ilmiöihin ja uutisiin meillä ja muualla. Pohdimme asioiden syy-seuraussuhteita, tarkastelemme maailman uutisia ja tapahtumia esim. maantieteen, uskonnon, politiikan, kulttuurin tai vaikkapa urheilun tiimoilta. Valinnaiskurssin aikana suunnittelemme ja pidämme yllä koulun kansainvälisiä suhteita ystävyyskouluihin tai kehitämme uutta oppimista edistävää yhteistyötä eri maissa sijaitsevien koulujen/luokkien/oppilaiden kanssa. Vertailemme eri kulttuureita ja maiden tapoja. Valinnaiskurssin tarkempi sisältö ja toteutus räätälöidään yhdessä oppilaiden kanssa kurssin alussa. Mukana kulkevat Agenda2030-tavoitteet ja aiheet. Huom! Tunneilla käytetään myös hieman englannin kieltä (uutiset maailmalta, ajankohtaisuus).

Tavoitteet: Kurssin tavoitteena on laajentaa maailmankuvaa ja tutustuttaa oppilaita asialliseen ja rakentavaan yhteydenpitoon erilaisten kulttuurien ja ihmisten kanssa. Tavoitteena on luoda niin oppilaskohtaisia kuin

koulukohtaisiakin verkostoja koulu- ja opiskelijamaailmassa sekä herätellä tietoisuutta muiden maiden arjesta ja asioiden syy-seuraussuhteista. Mukana kulkevat Agenda2030-tavoitteet Opetushallituksen suositusten mukaan.

Arviointi: Arvioinnissa käytetään numeroarviointia. Pääpaino on käytännön töissä ja työskentelyssä (ei kokeita). Lisäksi huomioidaan ideointi, käyttäytyminen ja yhteistyötaidot, tiedon omatoiminen hankinta sekä mahdolliset projektiluonteiset tehtävät (oppilaiden toiveiden mukaan)

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- osaa tunnistaa ja nimetä kansainvälisyyteen tai kansainvälistymiseen liittyviä asioita omasta arjestaan
- osaa nimetä muutamia kansainvälisiä järjestöjä ja tietää suunnilleen mitä järjestöt tekevät/millä alalla toimivat
- osaa hyödyntää eri tietolähteitä ja tunnistaa tiedonvälitykseen liittyvää ristiriitaisuutta
- on kiinnostunut eri kulttuurien tavoista ja historiasta, osaa kertoa joidenkin maiden tai kulttuurien tärkeimpiä erityispiirteitä
- seuraa jonkin verran mediaa, osaa sanoittaa ajankohtaisia kansainvälisiä kysymyksiä sekä pystyy jonkin verran pohtia mahdollisten konfliktien syitä ja ratkaisumahdollisuuksia.
- osallistuu tuntien keskusteluihin ja tuntien toimiin aktiivisesti, osaa kertoa omista mielenkiinnon kohteistaan

zTietotekniikkaTIEOTEKNIKKAA OPISKELEN TUEKSI, käytännön taitoja

Sisältö: Käsiteltävän asian ja oppilaan osaamistason mukaan joustavasti opettajajohtoista oppimista ja itsenäistä opiskelua, ryhmätyöskentelyä sekä itsenäistä työskentelyä. Kurssin aikana syvennetään Wordin, Excelin ja Powerpointin osaamista sekä parannetaan kirjoitusnopeutta kymmensormijärjestelmän avulla. Lisäksi mahdollisuuksien mukaan tutustutaan 2D- ja 3D- suunnitteluohjelmiin sekä peliohjelmointiin.

Tavoitteet: Syventää tietotekniikan osaamista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Kurssin aikana opiskelija harjaantuu rutiininomaisessa näppäimistön käytössä sekä erilaisissa ohjelmien käyttötilanteissa ja voi jatkossa keskittyä helpommin itse tuotettavaan sisältöön.

Arviointi: Numeroarviointi, joka perustuu jatkuvaan näyttöön.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- Käsiteltävän aiheen aktiivinen opiskelu tunneilla ja tunti tehtävien sekä projektien yritteliäs ja vastuuntuntoinen tekeminen.

y Ilmaisu1 + y Ilmaisu 2 ILMAISUTAITO

Turha jännitys pois ja rohkeasti mukaan; täältä saat iloa ilmaisuun ja välineitä vuorovaikutukseen!

Peruskurssi 1 1vvt

Sisältö: Lähdetään liikkeelle siitä, että ryhmässä on hyvä yhteishenki ja turvallinen ilmapiiri. Aluksi tutustutaan toisiimme, tehdään harjoituksia pienryhmissä ja pareittain, kokeillaan erilaisia ilmaisun keinoja. Opiskellaan ilmaisutaidon perusasioita, esimerkiksi keskittymistä, rentoutumista ja liikeilmaisua. Harjoitellaan pienten kohtausten tekemistä. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan teatterin maailmaan ja käydään katsomassa ammattiteatterin esitystä.

Tavoitteet: Ilmaisutaidon opiskelun tavoitteena on tukea ja kehittää kunkin oppilaan omia ilmaisutaitoja sekä antaa rohkeutta ja valmiuksia niin arkipäivän tilanteisiin kuin esiintymiseenkin. Tavoitteena on vahvistaa itsetuntoa, vähentää esiintymispelkoa sekä tutustua ilmaisutaidon perusharjoituksiin. Kurssi sopii hyvin esiintymistä jännittäville.

Arviointi: Hyväksytyt/hylätyt

Jatkokurssi 2 1vvt

Sisältö: Syvennetään peruskurssilla opittuja asioita ja tehdään esimerkiksi äänenkäyttö- ja improvisaatioharjoituksia. Harjaannutaan yhteistyötaitoissa. Pyritään ymmärtämään teatteritaiteen sisältöjä, esimerkiksi näyttelijän, ohjaajan ja dramaturgin työtä. Kevätlukukaudella voidaan valmistaa myös joku ryhmälle sopiva produktio.

Tavoitteet: Vahvistetaan ryhmätöitä ja opitaan tunnistamaan omia vahvuuksia ryhmässä työskennellessä. Rohkaistutaan ilmaisemaan itseä erilaisin keinoin ja kokeillaan ilmaisutaidon harjoitusten avulla erilaisia viestinnällisiä tilanteita. Harjoitellaan projektin tekemiseen liittyviä eri vaiheita ja niihin sitoutumista.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty

zKuvataide KUVATAIDE

Tavoitteet: Kurssilla syvennämme omakohtaista suhdetta kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin itse tekemällä ja soveltamalla opittua.

Sisältö: Tutustutaan tuttujen tekniikoiden lisäksi erilaisiin erikoistekniikoihin ja niiden yhdistämiseen. Harjoittelemme monipuolisesti mm. piirtämistä, maalausta, valokuvausta, digitaalisia tekniikoita, kolmiulotteista työskentelyä. Oppilaiden omia toiveita ja tavoitteita otetaan huomioon kurssin sisällön suunnittelussa.

Arviointi: Arvioinnissa painottuvat aktiivisuus, pitkäjänteisyys ja opitun soveltamiskyky.

Kriteerit arvosanalle 8:

- Oppilas työskentelee aktiivisesti erilaisten harjoitusten parissa ja tekee annetut tehtävät.
- Hän kykenee pitkäjänteisesti suunnittelemaan omaa työskentelyään ja asettamaan itselleen tavoitteita ohjauksen avulla.
- Oppilas osaa soveltaa oppimaansa omassa työskentelyssään ja kehittää omaa työskentelyään annetun palautteen perusteella.

zHistoria SOTAHISTORIAA Kivikirveestä atomipommiin

Sisältö:

- Tutkitaan maailmanhistorian keskeisiä sotia, perehdytään niiden syihin ja seurauksiin, ja pyritään huomioimaan myös niiden inhimillinen taso rivisotilaan ja toisaalta siviiliin näkökulmasta.
- Tutustutaan sotastrategioiden, -taktiikoiden ja aseteknologian kehitykseen eri aikoina.
- Käsiteltävät sodat päätetään osin ryhmän mielenkiinnon mukaan.
- Keskustellaan, tutustutaan kuva- ja dokumenttimateriaaliin, katsotaan ja analysoidaan videodokumentteja ja kirjoitetaan muistiinpanoja sekä pieniä ja vähän isompiakin kirjallisia töitä.
- Töitä tehdään itsenäisesti, mutta myös pari- ja ryhmätöinä.

Tavoitteet: Tavoitteena on syventää tietämystä historiantunneilla käsitellyistä, ja vähän muistakin, sodista. Tavoite on erityisesti huomioida sotien inhimilliset kärsimykset ja niiden vaikutukset ihmisiin ja yhteiskuntiin.

Arviointi: Arvioinnin pohjana ovat kurssin aikana tehtävät työt, tuntityöskentely ja työhön asennoituminen. Kokeita ei pidetä. Kurssista saa numeroarvosanan.

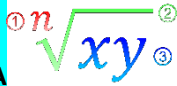
Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- Oppilas osallistuu aktiivisesti tuntityöskentelyyn ja tuo ajatuksiaan ja mielipiteitään julki.
- Oppilas tekee kirjalliset työt hyvin ja ajallaan.
- Oppilas osaa myös käyttää erilaisia tietolähteitä ja muistaa lähdekritiikin niitä käyttäessään.

PITKÄ VALINNAISAINE 8.–9. LK (w-kurssi)

- 2 tuntia viikossa 8.lk ja 9.lk
- Tästä oppilas valitsee yhden valinnaisaineen kahdeksatta ja yhdeksättä luokkaa varten. Oppiaineilla on omat arviointikriteerit ja ne näkyvät todistuksessa erillisellä arvosanalla. Pitkä valinnaisaine arvioidaan numeroarvosanalla 4–10
- Mikäli oppilas opiskelee A2-englantia (pitkän ranskan lukijat), hän ei voi valita tästä. Poikkeuksena B2-kieli (saksa)
- v-valinnat ovat etusijalla w-valintoihin nähden ryhmittelyssä

WMatematiikka MATEMATIIKKA

Sisältö: Mahdollisuuksien mukaan joustavasti opettajajohtoista oppimista, videoluentoja, ryhmätyöskentelyä, itsenäistä työskentelyä ja oppikirjoja. Syvennetään esimerkiksi seuraavia aihealueita: 8.lk: luvut ja laskutoimitukset, potenssi, prosenttilaskenta, funktio, lukujonot ja summat. 9. lk: Ensimmäisen asteen polynomifunktio, toisen asteen polynomifunktio ja yhtälöitä, yleinen toisen asteen yhtälö ja epäyhtälö, yleinen potenssifunktio ja polynomifunktio.

Tavoitteet: Syventää matematiikan oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Kurssin aikana harjaannutaan matematiikassa ja matemaattisessa työskentelyssä. Nämä ovat omiaan sujuvoittamaan siirtymistä seuraavaan kouluasteen matematiikkaan.

Arviointi: Numeroarviointi, joka perustuu jatkuvaan näyttöön ja kokeiden tuloksiin.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- Käsiteltävän aiheen aktiivinen opiskelu tunneilla ja tuntitehtävien sekä projektien yritteliäs ja vastuuntuntoinen tekeminen.

wRanska RANSKA, b2-kieli

Rohkeasti ranskaa!

Toteutus yhteistyössä Vehkojan koulun kanssa.

Sisältö: Monipuolisia kirjallisia ja runsaasti etenkin suullisia harjoituksia (paljon parityötä). Leikkimielisiä pelejä, kuuntelu- ja video-ohjelmia sekä lauluja. Aihepiireinä erilaiset arkipäivän tilanteet, matkustaminen, itsestä ja omasta maasta kertominen, ranskankielisiin maihin ja tapoihin tutustuminen. Kieli ja sen ääntäminen on johdonmukaista, moni pelkää ranskan opiskelua juuri ääntämisen tai monimutkaisuuden takia: ymmärrettävän ääntämisen oppii nopeasti, kielen rakenteen ja sanaston oppimisessa englanti ja ranska tukevat toinen toisiaan.

Ranskan kielen taito on valtti työmarkkinoilla – sen taitajia puuttuu monilta työaloilta. Yritykset Aasiaa ja Yhdysvaltoja myöden peräänkuuluttavat yhä enemmän kielitaitoisia työntekijöitä monelle alalle (maailmalla liikkuvat työntekijät, asiantuntijat, konsultit, sihteerit, tiedottajat jne.). Ranska on nyt (v. 2019) kolmanneksi käytetyin kieli taloudellisella sektorilla, englannin ja mandariinikiinan jälkeen. Ranska on maailmankieli, jota puhutaan äidinkielenä tai virallisena kielenä lähes kaikkialla: Ranskan lisäksi Belgiassa, Luxemburgissa, Sveitsissä, Kanadassa sekä monissa Afrikan ja Aasian maissa. Ranska kuuluu maailman johtaviin maihin monella talouselämän, tekniikan ja taiteen alalla. Se on yksi Euroopan talousyhteisön jättiläisistä. Se on maailman kärkivaltioita esim. avaruus- ja lentokoneteknologian, lääketieteen sekä metsän- ja merentutkimuksen aloilla.

Ranskan kielen taitoisia suomalaisia tarvitaan entistä enemmän Suomen ollessa Euroopan Unionissa. Ranskan kielellä on tärkeä rooli Euroopan yhteisten asioiden hoidossa sekä kansainvälisessä kanssakäymisessä.

Ranskan ja englannin yhteinen sanasto tukee opiskelua. Ranskankieliset arvostavat kulttuurinsa tuntemusta. Auttavakin kielitaito avaa nopeasti tien ranskankielisen sydämeen!

Ranska on tiedettä, taidetta, ruokakulttuuria sekä kansainvälisyyteen liittyvää yhteistoimintaa. Kahdeksannen ja yhdeksannen luokan aikana opit ranskan kielen perustaitoja. Opit selviytymään jokapäiväisissä puhe- ja asiointitilanteissa ja kertomaan omaan elämäsi liittyvistä asioista. Samalla tutustut ranskankielisten maiden kulttuuriin ja tapoihin. B2-kielen opiskelua voit jatkaa lukiossa.

Tutustu kieleen: <http://www.kielitivoli.fi/> - valitse Ranska

Tavoite: Kurssin tavoitteena on tutustuttaa ranskankieliseen maailmaan monipuolisesti. Tavoitteena on saada auttava peruskielitaito oppilasta lähellä olevissa arkisissa tilanteissa (ravintolassa asiointi, ostoksien teko, omasta itsestä ja perheestä kertominen, asuminen).

Arviointi: Numeroarviointi, joka perustuu jatkuvaan näyttöön: aktiivisuus ja oma-aloitteisuus tuntityöskentelyssä, ääntämistaidon kehittyminen, vihkotyö ja kokeet. Mikäli oppilaan huoltaja pyytää, voidaan oppilaan päättötodistuksesta jättää numeroarvosana pois ja laittaa tilalle merkintä ”hyväksytty”.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- Oppilas osaa kuvata ranskan kielen aseman maailman kielten joukossa ja pystyy määrittelemään keskeisimpiä kielen erityispiirteitä.
- Oppilas osaa asettaa itselleen sopivia kielenopiskelutavoitteita, käyttää vaihtelevia tapoja oppia kohdekieltä ja arvioida monipuolisesti omia opiskelutapojaan.
- Oppilas osaa käyttää ranskan kielen taitoaan joissain tilanteissa myös koulun ulkopuolella ja arvioida realistisesti, miten hän voi käyttää taitoaan koulun päätyttyä ja tulevaisuudessa.
- Oppilas pystyy kertomaan itselleen tärkeistä asioista käyttäen erilaisia ilmaisuja ja kirjoittaa muutamia pitempiäkin lauseita.
- Oppilas ääntää useimmat harjoitellut ilmaisut ymmärrettävästi.
- Oppilas osaa keskeisen perussanaston, keskeiset tilannesidonnaiset ilmaukset ja peruskieliopin ainekset.

wSaksa SAKSA, b2-kieli

Erotu saksan kielen taidolla!

Toteutus yhteistyössä Vehkojan koulun kanssa.

Sisältö: Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyöskentely. Etenkin suullisia harjoituksia tehdään paljon, kirjallisia silti unohtamatta. Pelit, leikit, laulut ja videot ovat osa kurssia. Aihepiireinä itsestä kertominen, erilaiset asioimistilanteet (esim. kahvilassa, elokuvalipun ostaminen, mielipiteen ilmaiseminen, vaateostoksilla, kulkuneuvot, tien neuvominen ja kysyminen, kotipaikan esitleminen ja Suomen kesästä kertominen), juhlat sekä saksan kielisten maiden maantuntemus.

Saksan kieli on Euroopan eniten puhuttu äidinkieli, saksankielinen Eurooppa on Euroopan johtava kielialue. Saksan liittotasavalta on Suomen tärkein kauppakumppani. Kaupan, tekniikan ja teollisuuden aloilla tarvitaan välttämättä saksan kielen taitajia. Suomen kulttuuri- ja tiedeyhteydet Saksaan ovat vilkkaat ja monipuolistuvat koko ajan. Hyvin saksaa osaavista saksankielisten maiden kulttuuria tuntevista eri alojen asiantuntijoista on jatkuva kysyntä.

Matkailu on maittemme välillä vilkasta. Saksankieliset maat ovat mielenkiintoisia ja antoisia matkailukohteita. Saksan kielen taito on valttia sekä matkailualan työtehtävissä, että vapaa-aikana. Saksan kielen ääntäminen ei ole vaikeaa, se sopii suomalaiselle hyvin. Saksankielisiin maihin on runsaasti vaihto- oppilas-, opiskelu- ja harjoittelupaikkoja. Tutustu kieleen: <http://www.kielitivoli.fi/> -valitse saksa. B2-saksan opiskelua voit jatkaa lukiossa.

Tavoite: Kurssin tavoitteena on, että tutustut saksankielisten maiden kulttuuriin ja tapoihin. Opit selviytymään jokapäiväisissä puhe- ja asiointitilanteissa ja kertomaan omaan elämääsi liittyvistä asioista. Kahdeksannen ja yhdeksannen luokan aikana opit saksan kielen perustaitoja.

Arviointi: Numeroarviointi, joka perustuu jatkuvaan näyttöön: aktiiviseen ja oma-aloitteiseen toimijuuteen tuntityöskentelyssä, vihkotyöhön ja kokeisiin. Kokeet voivat olla suullisia tai kirjallisia. Mikäli oppilaan huoltaja pyytää, voidaan oppilaan päättötodistuksesta jättää numeroarvosana pois ja laittaa tilalle merkintä ”hyväksytty”.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- Oppilas tuntee saksan kielen keskeisimpiä kielen erityispiirteitä ja osaa kuvata saksan kielen aseman maailman kielten joukossa.
- Oppilas osaa asettaa itselleen kielenopiskelutavoitteita ja arvioida monipuolisesti kielenopiskelutapojaan.
- Oppilas huomaa, miten hän voi käyttää kielitaitoaan myös koulun ulkopuolella ja osaa pohtia, miten hän käyttää taitoaan myös koulun päätyttyä.
- Oppilas selviytyy monista rutiinomaisista viestintätilanteista tukeutuen joskus viestintäkumppaniin.
- Oppilas osaa käyttää yleisimpiä kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvia ilmauksia monissa rutiinomaisissa sosiaalisissa tilanteissa.
- Oppilas ymmärtää yksinkertaista, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää kirjoitettua tekstiä ja hidasta puhetta asiayhteyden tukena.
- Oppilas pystyy kertomaan joistakin tutuista asioista ja kirjoittamaan muutaman lyhyen lauseen harjoitelluista aiheista.
- Oppilas ääntää useimmat ilmaukset ymmärrettävästi.
- Oppilas osaa keskeisen perussanaston, muutaman tilannesidonnaisen ilmauksen sekä peruskieliopin aineksia.
- Oppilas opiskelee yritteliäästi ja vastuuntuntoisesti muut huomioiden.

wTekninen KÄSITYÖ/TEKNINEN TYÖ

Sisältö: Kurssilla opetellaan erilaisia työtapoja ja -menetelmiä usealta eri tekniikan alalta. Puutyö, metallityö, sähköoppi ja elektroniikka perusaineina yhdistettynä nykyaikaisiin materiaaleihin antavat vahvan pohjan luovalle työskentelylle. Uuden luominen, entisöinti ja korjaus ovat tekemisen perusta. Jokainen oppilas voi vaikuttaa omiin töihinsä ja suunnitella työt mahdollisesti omien tarpeidensa mukaisesti.

Tavoitteet: Yleisempien tekniikoiden hallinta ja taitojen kehittäminen, järkevä materiaalien käyttö (esim. kierrätys) sekä työn tekemisen oppiminen. Työn omalla suunnittelulla ja työsuojelulla on vahva osuus oppimisessa. Töiden vaatavuus määräytyy oppilaan omien taitojen ja yksilöllisten edellytysten mukaisesti.

Kurssilla opetellaan asioita teoriassa. Kuitenkin kaikki aika hyödynnetään työn tekemiseen ja sitä kautta oppimiseen. Oppilaan oma motivaatio ja omista tarpeista lähtevä työskentely luovat pohjan turvalliselle ja viihtyisälle työympäristölle.

Arviointi: Kurssin aikana valmistuvat työt, tuntityöskentely ja työhön asennoituminen. Arvioinnissa käytetään itsearviointia, vertaisarviointia ja arviointikeskustelua.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- Oppilas osallistuu aktiivisesti suoritettavien töiden suunnitteluun ja toteuttamiseen.
- Oppilas pystyy ohjautusti ratkaisemaan töiden tekemisessä kohtaamiaan ongelmia.
- Oppilas suorittaa aloitetut työt loppuun saakka.

wTekstiili KÄSITYÖ/TEKSTIILITYÖ

Sisältö: Valitsemalla tekstiilityön pääset syventämään kaikkia aikaisemmin opittuja taitoja tai oppimaan täysin uusia tekniikoita. Saat itse valita, mitä teet: ompelua, neulontaa kudontaa tai kankaan kuviointia värjäten, painaen tai maalaten. Jokaisessa työssä tavoitteena on oppia jotain uutta! Voit sisustaa huoneesi itsetehdyillä tekstiileillä, tilkkupeitteellä, matolla ja verhoilla. Voit ommella käyttövaatteita tai rooliasun, keskiaika-puvun tai Lolita -asun, oman mielenkiintosi mukaan.

Tavoitteet: Yleisempien tekniikoiden hallinta ja taitojen kehittäminen, järkevä materiaalien käyttö (esim. kierrätys) sekä työn tekemisen oppiminen. Työn omalla suunnittelulla ja työsuojelulla on vahva osuus oppimisessa. Töiden vaatavuus määräytyy oppilaan omien taitojen ja yksilöllisten edellytysten mukaisesti.

Kurssilla opetellaan asioita teoriassa. Kuitenkin kaikki aika hyödynnetään työn tekemiseen ja sitä kautta oppimiseen. Oppilaan oma motivaatio ja omista tarpeista lähtevä työskentely luovat pohjan turvalliselle ja viihtyisälle työympäristölle.

Arviointi: Arvioinnissa käytetään itsearviointia, vertaisarviointia ja arviointikeskustelua.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- Kurssin aikana valmistuvat työt, tuntityöskentely ja työhön asennoituminen.

WKuvataide KUVATAIDE

Sisältö: 8. ja 9. luokan valinnaisen kuvataiteen kurssilla:

Tutustutaan tuttujen tekniikoiden lisäksi nykytaiteen toimintatapoihin ja harjoitellaan erikoistekniikoita sekä eri tekniikoiden yhdistämistä. Tekniikoina kurssilla ovat esimerkiksi piirustus, maalaus, kuvanveisto, grafiikka, valokuvaus, elokuvaus, keramiikka, kuvankäsittely, piirto- ja suunnitteluohjelmien käyttö

Kuvan tarkastelemisen taidoissa painotetaan erityisesti kriittisyyttä ja monipuolisuutta mitä pidemmälle opinnoissa edistytään.

Yhdeksännen luokan aikana toteutetaan laajempi itsenäinen projekti joko yksilö-, ryhmä- tai yhteisöllisenä työnä eri työvaiheineen (suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen, toteutus ja arviointi). Mahdollisuuksien mukaan kurssiin sisältyy vierailuja ja yhteistyöprojekteja.

Tavoitteet: Kurssi laajentaa 7. luokan sisältöjä yhä monipuolisempiin kuvan tekemisen tapoihin sekä syventää jo opittuja taitoja. Oppilaiden omat tavoitteet oppimiselle nousevat entistä enemmän keskiöön. Kurssilla kannustetaan aihevalintojen ajankohtaisuuteen esimerkiksi oppilaan omassa elämässä, taiteessa tai ympäröivässä maailmassa. Oppilas oppii käyttämään taidetta yhtenä oman ajattelun ja tulkintojen ilmaisukeinona; vaikuttamaan ja osallistumaan kuvien avulla.

Arviointi: Arvioinnissa painottuvat aktiivisuus, pitkäjänteisyys ja opitun soveltamiskyky.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- Oppilas työskentelee aktiivisesti erilaisten harjoitusten parissa ja tekee annetut tehtävät. Hän kykenee pitkäjänteisesti suunnittelemaan omaa työskentelyään ja asettamaan itselleen tavoitteita ohjauksen avulla.
- Oppilas osaa soveltaa oppimaansa omassa työskentelyssään ja kehittää omaa työskentelyään annetun palautteen perusteella. Hän osaa ohjatusti tarkastella monipuolisesti erilaisia kuvataiteen ilmiöitä ja nimetä niitä.

wMusiikki MUSIIKKI

Sisällöt: Musiikin valinnaisopinnoissa syvennetään aiempina kouluvuosina opittua soitto- ja laulutekniikkaa. Musiikillisia taitoja kehitetään pitkäjänteisesti, kertaamiseen perustuvalla harjoittelulla. Tutustutaan tarkemmin musiikkitekologiaan ja tehdään myös konemusiikkia. Laajennetaan tietämystä niin populaari-, taide- kuin maailmanmusiikista. Tärkeimmät työmuodot ovat yhteissoitto ja –laulu, musiikin kuuntelu ja musiikista keskusteleminen. Musiikkitiedon osuudessa tehdään myös kirjallisia muistiinpanoja ja pieniä projekteja. Valinnaiskurssilla sisällöt keskittyvät oppilaiden kiinnostuksen kohteisiin, joten oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa kurssin lopulliseen sisältöön päättämällä yhdessä painoalueita, joihin keskitytään muita enemmän.

Tavoitteet: Musiikillisten taitojen lisäksi yhdessä musisoiminen kehittää sosiaalisia taitoja, kuten vastuullisuutta ja ryhmätyöskentelyä. Osallistuminen koulun juhlien valmisteluun opettaa tapahtumien järjestelyä, omatoimisuutta ja aktiivisuutta.

Arviointi: Numeroarviointi, johon vaikuttavaa tuntiaktiivisuus, taidot ja yritteliäisyys: osallistuminen yhteismusisointiin ja tuntikeskusteluihin, havainnot musiikista sekä omatoiminen työskentely pareittain tai ryhmässä.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- Oppilas kykenee osallistumaan yhteissoittoon valitsemallaan soittimella sekä osallistuu yhteislauluun.
- Oppilas pystyy jäsentämään sanallisesti musiikkiin liittyviä kokemuksiaan.

wLiikunta - pallopelit & lajikokeilut

Sisältö: Tämä kurssi on tarkoitettu niille, jotka ovat kiinnostuneita ja innostuneita eritoten pallopeleistä. Opetukseen sisältyy runsaasti fyysisesti aktiivista toimintaa erilaisten liikuntaleikkien ja pallopelien muodossa, esim. pesäpallo, jalkapallo, koripallo, salibandy, jääpelit, lentopallo, koripallo, tennis, sulkapallo, käsipallo sekä erilaiset viitepelit. Lisäksi tutustumme mahdollisuuksien mukaan eri lajeihin lähiympäristössä suunnitellen ohjelmaa myös osittain yhdessä oppilaiden kanssa. Edellä mainitun ohella opetukseen sisältyy runsaasti erilaisia pari- ja ryhmätehtäviä, leikkejä, harjoituksia ja pelejä, joissa opitaan ottamaan toiset huomioon sekä auttamaan ja avustamaan muita. Koulun ulkopuolisille liikuntapaikoille siirtymisessä edistetään turvallista liikennekäyttäytymistä.

Tavoitteet: Välineenkäsittelytaitojen sekä fyysisen toimintakyvyn kehittäminen. Uusiin liikuntamuotoihin tutustuminen aktiivisesti. Muiden huomioiminen sekä turvallisen ja positiivisen työskentelyilmapiirin rakentaminen yhdessä muiden kanssa.

Arviointi: Numeroarviointi OPS:n kriteerien mukaan painottuen välineenkäsittelytaitojen kehittämiseen, työskentelyyn ja yrittämiseen sekä vuorovaikutustaitoihin ja ratkaisuihin erilaisissa liikuntatilanteissa.

wKotitalous KOTITALOUS

Kotitalouden valinnaisopinnoissa pyritään syventämään seitsemännellä luokalla opittuja käytännön toiminta-, tiedonhallinta sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja. Opetus perustuu käytännön toimintaan ja ryhmässä toimimiseen. Ihmisen hyvinvointi, hyvän elämän kannalta oleelliset tekijät ovat lähtökohtina oppimisessa. Kotitalouden opiskelusta on jokaiselle hyötyä omassa elämässään. Myös kotitalous- ja ravintola-aloille sekä hoito- ja palvelualoille aikoville aineen opiskelusta on etua.

Sisältö: Perusruoanvalmistustapojen ja leivonnan harjoittelua jatketaan. Lisäksi syvennetään arkielämässä tarvittavia tietoja ja taitoja, kuten tekstiilien hoitoa, siivousta, kestäväen kehityksen mukaisia arkikäytänteitä, viestintä ja mediataitojen harjaannuttamista, tapatietoutta, juhlakulttuuriin liittyviä tietoja ja taitoja kalenterivuoden juhlapäivien ja perhejuhlien teemojen mukaan. Suomalainen ruoka- ja leivonnaisperinne, tapakulttuuri, kansainvälinen vuorovaikutus/ - ruokakulttuuri ovat valinnaisen keskeisiä teemoja.

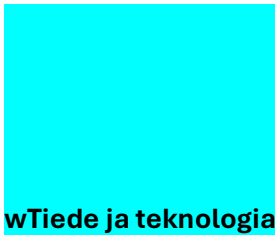
Tavoitteet: Syventää seitsemännellä luokalla opittuja käytännön toiminta-, tiedonhallinta- sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja. Syventää sisällön kuvauksen mukaisia tietoja ja taitoja.

Arviointi: Numeroarviointi. Jatkuva näyttö käytännöntyöskentelyssä, itsenäisyyden harjoitukset, ryhmä- sekä parityöt, itsearviointi sekä vertaispalautteen antamisen harjoitukset. Erilaiset esitykset/ pienet tehtävät liittyen sisältöjen aiheisiin. **Opetuskerran pituus on 2 tuntia. On tärkeää, että oppilas hallitsee 7. luokalla opitut keskeiset perustiedot ja -taidot vähintään tyydyttävästi, ja oppilas suhtautuu myönteisesti annettuihin tehtäviin ja hoitaa ne vastuullisesti.**

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

Oppilas:

- Tuntee ruoka-aineiden ominaisuuksia, tavallisimpia ruoanvalmistuksen menetelmiä ja osaa hyödyntää niitä ruoanvalmistuksessa.
- Osaa valmistaa ohjauksessa suomalaisia perusruokia ja leivonnaisia ja koostaa ateriansa ravitsemussuosituksen mukaisesti.
- Osaa käyttää tarkoituksenmukaisia työtapoja, kodinkoneita ja -välineitä turvallisesti.
- Osaa tulkita hoito- ohjemerkkejä, tavallisimpia tuote- ja pakkausmerkintöjä ja symboleja sekä pohtia erilaisen tiedon luotettavuutta.
- Osaa tehdä kodin siivouksen perustehtäviä, toimia ympäristöä säästävästi, valita tarkoituksenmukaisia pesu- ja puhdistusaineita sekä huolehtia kodin jätteiden peruslajittelusta.
- Osaa kertoa kotitalouksien menoista, suunnitella rahakäyttöään, tuntee kuluttajan vastuu- ja vaikutusmahdollisuuksia.
- Osaa noudattaa hyviä tapoja ja ottaa muut huomioon käyttäytymisellään sekä toimia itsenäisesti ryhmässä.
- Tuntee kotitaloustyön suunnittelun, tasapuolisen työnjaon ja ajankäytön perusteita ja osaa soveltaa niitä oppimistilanteessa.

Matemaattisten luonnontieteiden fysiikan, kemian ja tietotekniikan valinnaisaine

Sisältö

Oppiaineiden (fysiikan, kemian ja tietotekniikan) syventäviä kursseja - sisältäen fysiikan ja kemian pieniä tutkimusprojekteja - tietotekniikkaa hyödyntäen. Tietotekniikassa tutustutaan mm. tietokantoihin (access) ja nettisivujen koodaamiseen (html).

Luonnontieteissä tehdään kemian ja fysiikan tietoja syventäviä tutkimustöitä. Tutkimustöissä painotetaan tekemiseen ja havainnoiteihin, joista kirjoitetaan työselostukset. Esim. kemiassa tutustutaan kemian töiden tekemiseen ja tutkimustulosten käsittelyyn, ja fysiikassa aiheina on mm. tähtitiede ja teknologian uusimmat saavutukset.

Tavoitteet: Syventää kemian ja fysiikan opintoja, lisätä tietotekniikan osaamista ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Kurssin aikana opiskelija saa laajemman käsityksen tieteellisen tutkimuksen tekemisestä, oppii miksi.

Suoritukset

tiede ja teknologiakurssilla suoritukset koostuvat oppilastöistä ja niihin liittyvistä raporteista ja tehtävistä. Arvioinnissa huomioidaan oppilaan tuotokset, osallistuminen oppitunneilla tehtäviin tutkimustöihin ja tutkimusraportteihin.

Arviointi

noudattaa koulun opetussuunnitelman mukaista oppilaan arviointikriteerejä. Arvioinnissa painotetaan jatkuvaa näyttöä, tunnilla tehtäviä töitä, työselosteita ja vihkotyötä.

Arviointi: Numeroarviointi, joka perustuu jatkuvaan näyttöön.

Hyvän osaamisen eli arvosanan 8 kriteerit:

- Käsiteltävän aiheen aktiivinen opiskelu tunneilla ja tuntitehtävien sekä osoittanut hallitsevansa tieteellisiä työskentelytaitoja ja ryhmätyötaitoja.